

Libanon mellom krise og krig: behov for norsk solidaritet

Vedtatt av SVs landsstyre 20. september 2025.

Libanon befinner seg i en ustabil situasjon som et resultat av både interne forhold og ytre press. Utviklingen i Syria, og Israels gjentatte bombeangrep, bidrar til å forverre den økonomiske og politiske krisen landet har stått overfor i en årrekke. Libanon har vært rammet av en økonomisk kollaps siden 2019, med hyperinflasjon, utbredt fattigdom, strømmangel og manglende offentlige tjenester. Det politiske systemet er preget av sekteriske skillelinjer og klientelistiske maktstrukturer, som gjør det vanskelig å gjennomføre nødvendige reformer. Tilliten til staten er jevnt over svært lav, og har sammen med den økonomiske krisen og korrupsjon drevet fram nye protestbevegelser og krav om reform. Samtidig forblir de tradisjonelle partiene og militsene sterke, og utenlandsk innflytelse former i stor grad det politiske mulighetsrommet. I tillegg til store interne problemer, antall flyktninger i landet fra Syria, og Israels stadige bombing problemer som må løses før det kan bli varig bedring i landet.

Sikkerhetssituasjonen er tett knyttet til regionale spenninger. Israelske angrep mot Hizbollah-mål ved den israelske grensen i sør og den syriske grensen i øst har økt risikoen for eskalering. Samtidig er spørsmålet om Hizbollahs rolle i Libanon et sentralt innenrikspolitisk tema. Etter flere år med gjensidig beskytning og en intens opptrapping i 2023–2024, ble det inngått en våpenhvile mellom Israel og Hizbollah i november 2024. FN-styrken UNIFIL bidrar fortsatt til å begrense sammenstøt, men våpenhvilen er skjør.

Til tross for avtalen har det vært en rekke brudd: israelske luft- og droneangrep har rammet mål i Sør-Libanon, ofte mot Hizbollahs infrastruktur, våpenlagre og kommandoposter. De siste månedene har Israel gjennomført angrep også i Bekaa-dalen i øst og Hermel i nord, områder som ligger langt unna grensen, noe som markerer en farlig eskalering. Mange i regionen mener Israel bevisst går inn for å svekke nabolandene sine, og særlig Libanon. De har gjennomført målrettede angrep mot sivil infrastruktur, blant annet rørledninger og pumpestasjoner for vann. Siden oktober 2023 har over 3500 blitt drept. Humanitære organisasjoner understreker at et betydelig antall av de drepte er sivile, inkludert mange barn. UNIFIL har selv rapportert om israelske angrep mot deres baser og fredsbevarende styrker.

Utviklingen i Syria påvirker Libanon sterkt. Libanon huser anslagsvis 1,5 millioner syriske flyktninger. Mange bor i uformelle leire i Bekaa og sør, og byrden på allerede presset infrastruktur, arbeidsmarked og sosiale tjenester har lenge vært kilde til politisk konflikt. Etter regimeskiftet i Syria i desember 2024, da Bashar al-Assad ble styrtet og en overgangsregjering under Ahmed al-Sharaa tok over, har returspørsmålet fått ny aktualitet. De nye syriske myndighetene erklærte at alle borgere er velkomne tilbake, og i juli 2025 ble et organisert returprogram lansert av UNHCR og IOM.

SV krever at norske myndigheter:

- Støtter oppstarten av en internasjonal gransking av de siste årenes angrep i Libanon og Nord-Israel gjennom FNs menneskerettighetsråd.

- Trekker Oljefondet ut av selskaper som forsyner Israel med våpen eller som samarbeider med israelsk våpenindustri.
- Bidrar til UNHCR/IOMs returprogram og overvåker at retur skjer i tråd med internasjonale standarder.
- Bidrar til antikorrupsjonsarbeid og gir støtte til kapasitetsbygging i libanesiske institusjoner.
- Øker støtten til lokalt sivilsamfunn som jobber med menneskerettigheter, antikorrupsjon, likestilling og demokratifremme.
- Fortsette å støtte opp om palestinske flyktningers rett til retur, men samtidig arbeide for å styrke deres rettigheter i Libanon og andre land hvor de bor nå.
- Fortsette å arbeide for å styrke UNRWA.